

Информација о потребама унапређивања програма
за Евангеличко-лутерански вјеронаук словачке евангеличке цркве а.в., Реформатску
хришћанску цркву, Евангеличку хришћанску цркву и Јеврејску заједницу

1. Евангеличко-лутерански вјеронаук словачке евангеличке цркве а.в

У име Словачке евангеличке цркве потребне податке о верској настави доставила је Евка Хлавати. Ова црква остварује верску наставу за 1.388 ученика у 24 основне школе и за 105 ученика у 8 средњих школа. У односу на разреде постоји уједначен број ученика.

Према мишљењу ових наставника теме у првом циклусу основне школе су примерене узрасту ученика, а као најбоље и најзанимљивије издвајају се теме које су блиске искуству и интересовањима ученика: *Моја породица, Моје окружење, Празници, Стварање света, Приче из Старог Завета, Мојсије – његов живот и дело, Страдање Исуса Христа*. Једино се за тему *Декалог* предлажу да се изучава само у петом разреду, а да се искључи из четвртог разреда.

Када је у питању други циклус основе школе, наставници су мишљења да у програмима за пети, а посебно за седми разред постоје теме које су непримерене узрасту, због чега је градиво тешко, али да је и предвиђен начин обраде неадекватан. Програмима за шести и осми разред наставници су углавном задовољни. Осим тога, предлажу да се више изучава историја Словачке евангеличке цркве А.В. у Србији.

Када су у питању програми за четири разреда средње школе, наставници истичу њихов образовни и васпитни значај и немају примедбе на садржаје програма. Сматрају да ови програми помажу ученицима да преузму одговорност за свој живот и поступке и да пружају ученику могућност да продуби духовни раст. Као посебан квалитет ових програма виде то што се они логички и садржајно надовезују на теме које су ученици учили на млађим узрастима. Нису изнели предлоге за унапређивање програма на овом нивоу образовања.

Наставници који предају верску наставу имали су прилику да учествују у обукама које је организовало Министарство просвете или Комисија за верску наставу Владе Републике Србије, а похађали су и неколико семинара из области дидактике. Имају потребу за даљим учењем у области теологије („јер нису сви наставници свршени теолози“), упоредне теологије („уознавање са осталим конфесијама“), педагошког рада са децом („теолози ово не уче на студијском програму“) и израде наставних планова и припрема.

Препреке и проблеми у остваривању верске наставе углавном настају због организационо-техничких питања у школама (време, простор, распоред часова).

Међутим, имплицитно наставници указују на неповољну позицију предмета, јер сматрају да га начин оцењивања маргинализује.

Да би се остварили мисија и циљеви верске наставе у систему образовања и васпитања, ови наставници се залажу за одржавање заједничких међуконфесионалних семинара, на којима би се сви наставници могли упознавати и представљати своју конфесију. Осим тога залажу се за акредитовање семинара за наставнике и такмичења из веронауке, јер процењују да ове активности могу допринети квалитету наставе и повећању мотивације ученика.

У целини гледано, постоји простор за унапређивање програма Евангеличко-лутерански вјеронаук словачке евангеличке цркве а.в, у одређеним разредима у основној школи. Ови наставници су спремни да се даље стручно усавшавају и да унапређују наставничке компетенције, а имају и квалитетне предлоге који могу допринети афирмацији предмета Верска настава у целини.

2. Реформатска хришћанска црква

У име Реформатске хришћанске цркве потребне податке о верској настави доставио је Атила Орос. Ова црква остварује верску наставу за око 350 ученика у шест основних и шест средњих школа.

Према њиховим проценама измене програма за верску наставу у основној и средњој школи Реформатске хришћанске цркве нису потребне. Ова црква организује курсеве и предавања из области катехизма, црквене историје и литургије за своје вероучитеље и свештенике. Нису се изјаснили да су им потребне неке додатне обуке.

Процењују да у остваривању верске наставе у школама не постоје проблеми и препреке, а не изјашавају се о томе да ли им је потребна помоћ и подршка у развоју верске наставе.

3. Евангеличка хришћанска црква

У име Евангеличке хришћанске цркве потребне податке о верској настави доставио је Габор Долински. Према њиховом мишљењу нема потребе за ревизијом наставних програма у основној и средњој школи. Такође, сматрају да наставницима који предају верску наставу Евангеличке хришћанске цркве нису потребне додатне обуке за остваривање поверених послова. Напомињу да се од њихових вероучитељ захтева усавршавање на српском језику иако они остварују наставу на мађарском језику, због чега нису у могућности да учествују у обукама које се организују за наставнике верске наставе.

Осим тога, указују на препреке у остваривању верске наставе Евангеличке хришћанске цркве које настају у сарадњи са школама. Будући да се мали број ученика опредељује за

овај програм верске наставе, наставници не могу да остваре пуни фонд часова, због чега школе избегавају да им плаћају доприносе.

У информацији стоји и да се, према њиховом мишљењу, у школама фаворизује Грађанско васпитање, због чега је донета одлука да се едукација деце и младих организује у цркви у облицима недељне школе.

Када је у питању потребна подршка и помоћ, наводе да су им потребна финансијска средства за набавку литературе из Мађарске и потрошни материјал за рад са ученицима.

Према наведеном, може се закључити да постојећи модел организације верске наставе није функционалан када је у питању Евангеличка хришћанска црква.

4. Јеврејска заједница

У име Јеврејске заједнице информације је дао Исак Асиел, рабин. Ова верска заједница не одржава верску наставу у школама због малог броја деце која похађају велики број школа, због чега је онемогућено формирање група. Ученици похађају Грађанско васпитање, а у локалним јеврејским заједницама похађају курсеве из традиције. Јеврејска заједница нема вероучитеље.